

Final F-Serie In-Ear Hoofdtelefoons

Finale met drie winnaars...

Final F-Serie In-Ears

Final heeft het er maar druk mee. De Japanse fabrikant van hoofdtelefoons blijft in rap tempo nieuwe series op de markt brengen nu de handel in hoofdtelefoons groter is dan ooit, en ze eindelijk ook voet aan de grond krijgen buiten Azië. De oprukkende individualisering van onze muziekbeleving legt hen zogezegd geen windeieren. Hun recentste in-ear modellen zijn afkomstig uit de Balanced Armature productgroep en luisteren naar de wat fantasieloze namen F3100, F4100 en F7200. Waarbij de F staat voor Full Range. Er zit dus maar één Balanced Armature driver in, en dat is ook logisch als je ziet hoe piepklein de behuizingen zijn.

Uitrusting

De F serie in-ears van Final worden geleverd in een rond rubberen opbergdoosje waar je ze, na enige oefening, veilig en compact in kunt opbergen. In elke verpakking zit ook nog een tweetal zakjes met oordopjes, twee 'safe rings' die je om de behuizing schuift voor je er een siliconendopje op monteert (zodat ze altijd op de juiste afstand van de voorkant zitten én niet naar achteren kunnen schuiven) en één setje oorhaakjes van siliconenrubber waarmee je de kabeltjes achter je oor kunt laten lopen zonder dat ze wegglijden. Er zijn vijf verschillende maten dopjes van siliconenmateriaal en drie verschillende maten van traagschuim. Die dopjes van schuim zijn trouwens niet geweldig. De traagschuimwerking is niet traag genoeg en ze zijn vrij lang. Je kunt er beter een setje ComplyFoam dopjes bij bestellen, die werken perfect en geven een uitstekende geluidskwaliteit. Hoewel ik in dit geval met de juiste maat siliconendopjes ook zeer goede resultaten bereikte. Het instapmodel F3100 heeft een vast kabeltje maar de F4100 en de F7200 zijn voorzien van zogenoemde MMCX connectoren die een snelle vervanging van de kabel mogelijk maken en bovendien 360 graden kunnen draaien zodat de drivers altijd optimaal en zonder vervelende trekkracht in het oor zitten. Bij de F3100 en F4100 is de behuizing gemaakt van matzwart afgewerkt aluminium, de F7200 heeft een behuizing van hoogglans roestvrij staal. De verschillen in geluidskwaliteit worden veroorzaakt door de kwaliteit van de BA driver, het materiaal van de behuizing en de meegeleverde kabel.

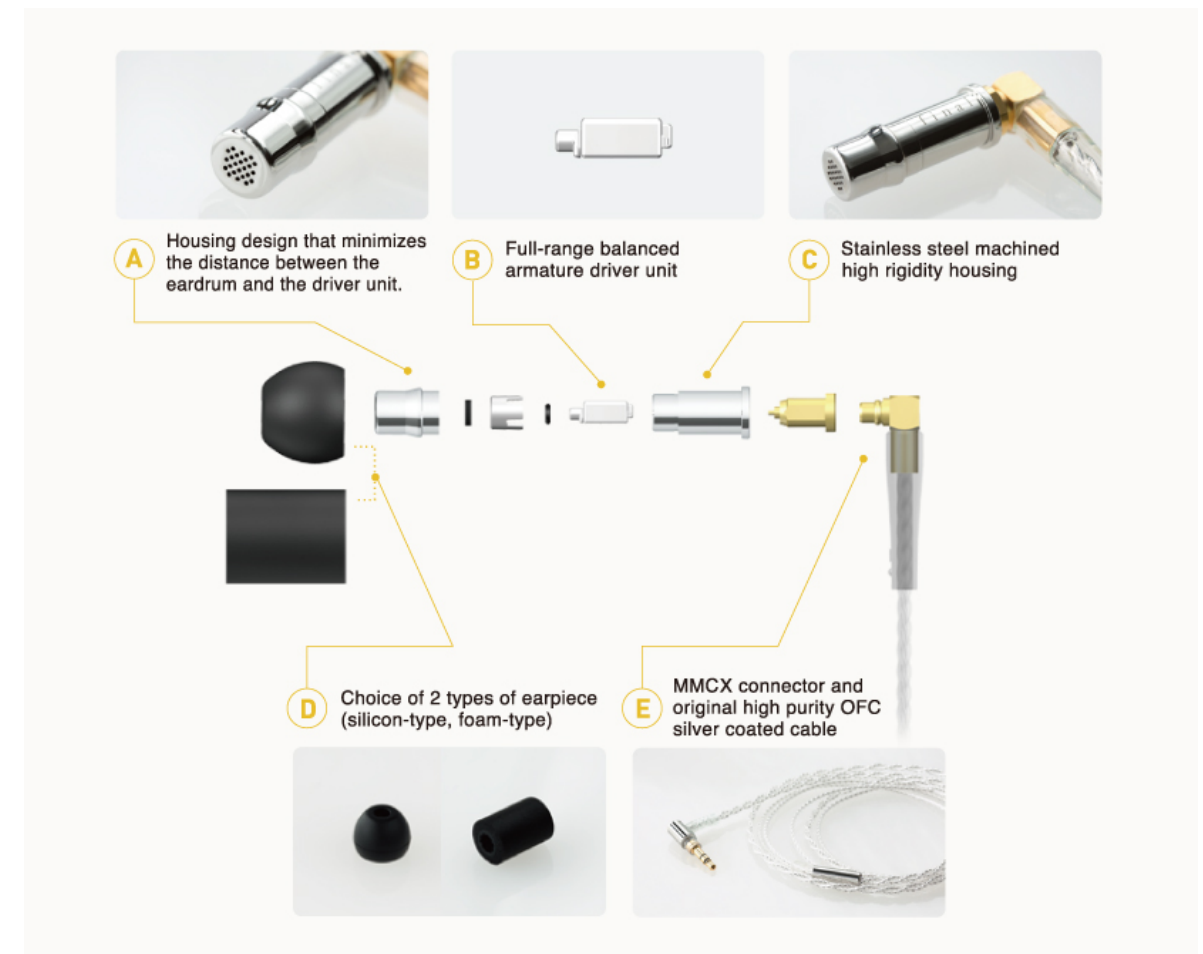

Full Range

Ik heb in een eerdere [review](#) van Balanced Armature in-ears van Final het werkingsprincipe gelaten voor wat het was en dat doe ik nu weer. Het wordt [hier](#) echter redelijk goed (in het Engels) uitgelegd. Ik volsta met te zeggen dat het een zeer efficient systeem is dat een erg hoge ratio heeft tussen input van stroom en output van geluid. Vandaar dat het heel geschikt is om kleine drivers mee te maken. En klein zijn ze, tsjongejonge... Als je de drivers kaal (dus zonder siliconen of schuimen oordopje) vasthoudt lijkt het door de minuscule gaatjes aan de kant waar het geluid uit komt nog het meest op een zoutvaatje op Barbie-formaat (lezers met dochters zullen snappen wat ik bedoel). Er zit dus één driver in die alle frequenties weergeeft. Dat is heel wat anders dan bij topmerken als Shure, die er soms wel 4 of meer (!!!) per oor gebruiken. En wat is beter? Want vier verschillende drivers met verschillende frequentiegebieden op elkaar afstemmen is een hele klus. Dan is een full range éénwegsysteem véél eenvoudiger goed te krijgen.

Uiteraard is er naar veel verschillende muziek geluisterd, maar om het vergelijk eenvoudiger te maken heb ik voor de definitieve luistertest steeds maar één track gebruikt, namelijk Alibi op het uitstekende IDM album High On Life van Rodg. Daar zit genoeg dynamiek in, veel kleine details, diepe bas,

ruimtelijkheid, een mooie vrouwenstem en veel korte geluidjes zodat ook het timing-aspect goed beoordeeld kan worden. De bron was een iPhone 7+ met een AudioQuest Dragonfly Red. De laagweergave van de minuscule drivers wordt ondersteund door de uitgang van de behuizing zo dicht mogelijk bij het trommelvlies te plaatsen. En hoe beter de afsluiting is hoe beter het laag uit de verf komt.

Final F3100

De Final F3100 is het instapmodel van de serie maar klinkt niet als een instapmodel. Wat meteen opvalt is dat de muziek behoorlijk volwassen klinkt. Vooral het laag is verrassend diep. Het mist weliswaar de autoriteit van grotere hoofdtelefoons, maar bij gebruik van de juiste oordopjes zit er verrassend veel druk achter. De stem is een klein beetje omfloerst maar zeker niet te gekleurd en de detaillering en snelheid van het geluid vallen niet tegen. De invloed van een enkele Balanced Armature driver op de timing is evident, alles klinkt lekker 'snappy'. Als geheel heeft de muziek wel een beetje een laid-back karakter. Voor elektronische muziek als van Rodg is dat best lekker, maar liefhebbers van brute metal zullen waarschijnlijk vinden dat het allemaal wel wat opwindender mag. Maar voor wie geen al te audiofiele aspiraties heeft of extreme muziekstijlen op het dagelijks luistermenu heeft staan is het een fijne in-ear die verbluffend goed klinkt voor zijn prijs.

Final F4100

De Final F4100 is niet eens zo heel veel duurder dan de F3100, maar halverwege de track Alibi hangt mijn mond van verbazing open. Gloeiende, dat klinkt écht een heel stuk transparanter, er zit meer druk achter en de ruimtelijkheid is fors groter dan bij de F3100. Waar de Final F3100 nog een beetje achter leek te houden vloeit de muziek bij de F4100 echt met gemak uit de drivers. Bij gebruik van ComplyFoam oordopjes is de klank marginaal warmer dan bij siliconen oordopjes, die op hun beurt een net wat dynamischer geluid geven. In beide gevallen vergeet je echter al heel snel dat je in-ears draagt, en dat komt niet alleen door hun lage gewicht. De F4100 is ongelooflijk snel. Kleine en korte geluidjes zijn perfect te onderscheiden van de rest, terwijl het laag zowel dieper als meer in balans klinkt. De Final F4100 kan zeer goed overweg met Hi-res muziekmateriaal, hij laat beter horen waarom een hogere resolutie bij goede opnames een voordeel is. Maar ook bij 'gewoon' goede producties als High On Life heeft de Final F4100 een verbluffende prijs/kwaliteit verhouding.

Final F7200

De Final F7200 is op meerdere manieren een stapje hoger. Niet alleen bestaan de behuizingen uit een luxer (en vooral harder en stijver) materiaal, maar ook de dubbel getwiste verzilverde kabel maakt verschil. De stap omhoog vanaf de F4100 is minder groot dan van de F3100 naar de F4100, maar toch is goed te horen wat de meerprijs oplevert. Ik zou de Final F7200 echt een audiofiele in-ear willen noemen. Op bijna alle punten scoort hij hoger. Alleen de timing is niet beter, maar simpelweg net zo goed. Het laag is een streepje dieper en strakker, de klankkleur van de stem is mooier en warmer, en de ruimtelijkheid is beslist groter. Hoewel de muziek met de F4100 al helemaal 'los in de ruimte' speelde maakt de F7200 die ruimte nog een stukje groter. De weergave van hoge tonen is brandschoon, pijlsnel en prachtig in balans met de rest. Die enorme verfijning heeft echter ook een keerzijde. De F7200 heeft een lichte voorkeur voor beter opgenomen muziek. Gemiddeld of matig geproduceerde albums klinken weliswaar niet slecht, maar je hoort de tekortkomingen beter. Als je een muzikale omnivoor bent, zoals ik, dan zou het best kunnen dat je uiteindelijk meer plezier hebt van een F4100. Als alleen het beste goed genoeg is of je het grotere realisme juist als een voordeel beschouwt is de Final F7200 de absolute winnaar.

Final Judgement

In feite heb ik de voors en tegens allemaal al de revue laten passeren, dus ik hoef het eigenlijk alleen maar samen te vatten. De F-serie van Final is een zeer geslaagde poging om een serie minimalistische in-ears met een geweldige geluidskwaliteit te maken. Het instapmodel Final F3100 klinkt voor zijn prijs verrassend goed maar heeft een wat commerciëlere afstemming. Maar puur op eigen merites beoordeeld is het een verrukkelijke in-ear. De Final F4100 kost echter niet veel meer en doet er qua geluidskwaliteit een onevenredig grote schep bovenop. Snelheid en timing zijn de sleutelwoorden, maar ook klankkleur en luisterplezier. De Final F7200 is het vlaggenschip van de serie en presteert navenant, maar toont zijn superieure kwaliteiten vooral bij hoogwaardig muziekmateriaal. Bovendien - en dat had ik in het luisterdeel even buiten beschouwing gelaten - heeft hij een goede hoofdtelefoonversterker als de AudioQuest DragonFly nodig om volledig tot bloei te komen. De in-ears in de Final F-serie zijn misschien geen reuzendoders, maar ze bieden voor een zeer aantrekkelijke prijs een aantal eigenschappen die bizar dicht in de buurt komen van exotische topmodellen.

Muziek en Informatie

Voor meer informatie en prijzen over de beschreven Final F-series in-ear hoofdtelefoons, zie onze webwinkel:

Final F-series in-ears

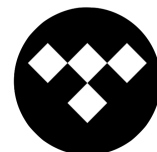
Spotify

Rodg - High On Life

Tidal

Rodg - High On Life

art`s excellence

© 2016 art`s excellence - www.artsexcellence.com

Dit document is eigendom van art`s excellence en mag niet worden gepubliceerd zonder onze toestemming.